

Sygn. akt I CSK 924/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku D. N. i W. K.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy,
Miasta Stołecznego Warszawy, A. N. i D. N.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 czerwca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV Ca 949/13,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od wnioskodawców na rzecz Skarbu Państwa
- Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa 900 (dziewięćset) zł
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego dla Pragi-Południe w Warszawie, którym oddalono wniosek o zasiedzenie nieruchomości. Zaskarżając postanowienie w całości, pełnomocnik wnioskodawców wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jursprudencji (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sędzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążących Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

Nie zachodzi wskazana we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Powołanie się na tę przesłankę wymaga - jak wyjaśniono w orzecznictwie - wykazania, że zaskarżony wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych badań lub dociekań. Chodzi więc o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji (por. postanowienie z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02, OSNC 2004 r. nr 3, poz. 49).

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie daje podstaw do przyjęcia, że zachodzi rozumiana w wyżej przedstawiony sposób oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Stawiając tezę o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazali konkretnie naruszonych przepisów prawa, do Sądu Najwyższego nie należy zaś domniemywanie tego na podstawie przepisów prawa zawartych w podstawach kasacyjnych. Podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oraz wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie stanowią - zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. odrębne wymagania skargi kasacyjnej, do spełnienia wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. nie wystarczy zatem odwołanie się do przepisów przytoczonych w podstawach kasacyjnych i przedstawienie ogólnych rozważań dotyczących dwuinstancyjności postępowania sądowego i prawa do sądu. W tej sytuacji należało uznać, że przedstawione w celu uzasadnienia omawianej przesłanki wywody nie zawierają, także w konfrontacji z motywami rozstrzygnięcia, argumentów przekonujących do tezy, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadniony.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 1150 ze zm., w związku z art. 98, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).